

KATEDRA INFORMATIKY A VÝPOČETNÍ TECHNIKY

Diplomová práce

Generování jednotkových testů s využitím LLM

Milan Horínek

PLZEŇ 2024

Diplomová práce

Generování jednotkových testů s využitím LLM

Bc. Milan Horínek

Vedoucí práce

Ing. Richard Lipka, Ph.D.

PLZEŇ 2024

© Milan Horínek, 2024.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část tohoto dokumentu nesmí být reprodukována ani rozšiřována jakoukoli formou, elektronicky či mechanicky, fotokopírováním, nahráváním nebo jiným způsobem, nebo uložena v systému pro ukládání a vyhledávání informací bez písemného souhlasu držitelů autorských práv.

Citace v seznamu literatury:

HORÍNEK, Milan. *Generování jednotkových testů s využitím LLM*. Plzeň, 2024. Diplomová práce. Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta aplikovaných věd, Katedra informatiky a výpočetní techniky. Vedoucí práce Ing. Richard Lipka, Ph.D.

Akademický rok: 2023/2024

Podpis vedoucího práce:

Studijní program: Softwarové a informační systémy Forma studia: Prezenční

Podklad pro zadání DIPLOMOVÉ práce studenta

Jméno a příjmení: Osobní číslo:	Bc. Milan HORÍNEK A23N0089P		
Adresa:	Česká 1024/6, Most, 43401 Most 1, Česká republika		
Téma práce: Téma práce anglicky: Jazyk práce:	Generování jednotkových testů s využitím LLM LLM based unit test generator Čeština		
Vedoucí práce:	Ing. Richard Lipka, Ph.D. Katedra informatiky a výpočetní techniky		
Zásady pro vypracování:			
 Prostudujte exitující lite Seznamte se s existující Navrhněte a implementutestů. Ověřte kvalitu automatic 	mi LLM, jejich technologií a možnostmi použití. raturu ohledně genrování jednotkových testů, zejména s ohledem na využití neuronových sítí a LLM. mi ukázkovými programy s možností injekce chyb a vyberte vhodný testovací program. ujte automatizovaný nástroj využívající popis testu v přirozené řeči, LLM a případně další informace, který vygeneruje sadu jednotkovýcl cky vytvořených testů zejména s ohledem na přesnost a úplnost. ičasných LLM pro generování testů.		
Seznam doporučené literat	ury:		
Dodá vedoucí práce.			
Podpis studenta:	Datum:		

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů. Tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného akademického titulu.

Beru na vědomí, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona v platném znění, zejména skutečnost, že Západočeská univerzita v Plzni má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Plzeň dne 14. května 2024	
	Milan Horínek

V textu jsou použity názvy produktů, technologií, služeb, aplikací, společností apod., které mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

Abstrakt

TBD

Abstract

TBD

Klíčová slova

LLM • testing • unit • Robot Framework

Poděkování

TBD

Zkratky

GGML GPT-Generated Model Language. 21

GGUF GPT-Generated Unified Format. 21

GUI Graphical User Interface. 11

PUT Parameterized Unit Test. 5

Slovník pojmů

filtr Ve vývoji softwaru a testování se odkazuje na mechanismy nebo kritéria používaná k selektivnímu výběru testovacích vstupů nebo k rozhodování, které výstupy testů jsou relevantní pro další analýzu. Filtry mohou být použity k odstranění redundantních, nelegálních nebo jinak nežádoucích vstupů z procesu generování testů, což zvyšuje efektivitu testování tím, že se zaměřuje pouze na vstupy, které mohou odhalit chyby nebo porušení kontraktů. 5

kontrakt V kontextu jednotkových testů odkazuje na formálně definované podmínky nebo pravidla, které musí být dodrženy během vykonávání kódu. Kontrakty mohou specifikovat, co funkce očekává od svých vstupů a jaké výstupy nebo stavy by měla produkce kódu způsobit. Použití kontraktů pomáhá zajistit, že kód se chová podle očekávání a usnadňuje identifikaci chyb, když tyto podmínky nejsou splněny. 5

LLM Velký jazykový model (LLM - large language model) je typ modelu strojového učení, který je navržen tak, aby rozuměl a generoval text v přirozeném jazyce. Tyto modely jsou trénovány na obrovských datasetech a jsou schopny provádět různé úkoly, jako je textová klasifikace, generování textu, strojový překlad a další. 7–9, 21

testové pachy Unit Test Smells jsou špatné návyky nebo postupy, které se mohou objevit při psaní jednotkových testů. Tyto "smelly" často vedou k neefektivním nebo nespolehlivým testům a mohou ztížit údržbu testovacího kódu. Příklady zahrnují Duplicated Asserts, Empty Tests a General Fixture. 8

Obsah

1	Úvo	od .	3
	1.1	Testy	3
	1.2	Jazykové modely	3
	1.3	Motivace	3
2	Reš	erše	4
	2.1	Provedená práce v problematice	4
		2.1.1 Předchozí automatizovaná řešení	4
		2.1.2 Vydané publikace	7
		2.1.3 Modely	8
	2.2	Testovací program	11
3	Náv	rh	13
	3.1	Co a jak testujeme	13
	3.2	Navrhované řešení	13
4	Gen	nerování testů	14
	4.1	Výběr scénářů	14
	4.2	Nahrávání scénářů	17
	4.3	Výběr požadavků	18
		4.3.1 Vytvoření nového testu	18
		4.3.2 Vyplnění požadavků	20
	4.4	Dotazování LLM	20
		4.4.1 Modely a jejich spuštění	20
		4.4.2 Dotazy	21
5	Spu	štění testů	22
	5.1	Spuštění testovacího programu a jeho orchestrace	22
6	Vvh	odnocení výsledků	22

	Obsah
7 Budoucí vylepšení	24
8 Závěr	25
Bibliografie	26
Seznam obrázků	29
Seznam tabulek	30
Seznam výpisů	31

Úvod _____1

TDB - Co jsou unit testy, LLM, a jejich předpoklady, GUI testování

Něco na úvod

- 1.1 Testy
- 1.2 Jazykové modely
- 1.3 Motivace

Rešerše _____2

2.1 Provedená práce v problematice

2.1.1 Předchozí automatizovaná řešení

Jazykové modely nebyli prvními pokusy o automatizované generování jednotkových testů. Ještě před nimi existovala spousta metod zahrnující příklady jako fuzzing, generování náhodných testů řízených zpětnou vazbou, dynamické symbolické exekuce, vyhledávvací a evoluční techniky, parametrické testování. Zároveň také již na počátku století byli pokusy o vytvoření vlastní neuronové sítě sloužící právě čistě k úkolu testování softwaru. V této sekci je ukázka několika z nich.

2.1.1.1 Programatická řešení

Jedna z používaných programatických automatizovaných metod pro tvrobu jednotkových testů je tzv. *fuzzing*. V rámci těchto testů musí uživatel stále definovat jeho kódovou strukturu, resp. akce, které test bude provádět a jaký výstup očekávat. Automaticky generovaný je pouze vstup tohoto testu. Výhodou zde tedy je, že uživatel nemusí vytvářet maketu vstupních dat testu, která se zde vytvoří automatizovaně. Zůstává zde však problematika, že pro uživatele není kód *black-box*, ale celou jeho strukturu včetně požadovaného výstupu musí sám definovat. [SGA07]

Pouze vstupy dokáže také generovat metoda *symbolické exekuce*, která postupně analyzuje chování větvení programu. Začíná bez předchozích znalostí a používá řešitel omezení k nalezení vstupů, které prozkoumají nové exekuční cesty. Jakmile jsou testy spuštěny s těmito vstupy, nástroj sleduje cestu, kterou se program ubírá, a aktualizuje svou znalostní bázi (*q*) s novými podmínkami cesty (*p*). Tento iterativní

proces se opakuje a nadále zpřesňuje sadu známých chování a snaží se maximalizovat pokrytí kódu. Nástroje běžně zvládají různé datové typy a respektují pravidla viditelnosti objektů. Snaží se také používat mock objekty a parametrizované makety k simulaci různých chování vstupů, čímž zlepšuje proces generování testů, aby odhalila potenciální chyby a zajistila komplexní pokrytí kódu testy. [Par] Tato metoda je implementována například v nástroji IntelliTest v rámci IDE Visual Studio. Je používáná v kombinaci s parametrickými testy, také označovanými jako PUT. Ty na rozdíl od tradičních jednotkových testů, které jsou obvykle uzavřené metody, mohou přijímat libovolnou sadu parametrů. Nástroje se pak snaží automaticky generovat (minimální) sadu vstupů, které plně pokryjí kód dosažitelný z testu. Nástroje jako např. IntelliTest automaticky generují vstupy pro put, které pokrývají mnoho exekučních cest testovaného kódu. Každý vstup, který pokrývá jinou cestu, je "serializován"jako jednotkový test. Parametrické testy mohou být také generické metody, v tom případě musí uživatel specifikovat typy použité k instanci metody. Testy také mohou obsahovat atributy pro očekávané a neočekávané vyjímky. Neočekávané vyjímky vedou k selhání testu. put tedy do velké míry redukují potřebu uživatelského vstupu pro tvorbu jednotkových testů. [Mic23a] [Mic23b]

Pokud zvolíme symbolické řešení vstupu společně s determinovanými vstupy a testovací cestou, vzniká tak hybridní řešení zvané jako konkolické testovaní nebo dynamická symbolická exekuce. Tento druh testů dokáží tvořit nástroje jako SAGE, KLEE nebo S2E. Problémem tohoto přístupu však je, když program vykazuje nedeterministické chování, kdy tyto metody nebudou schopny určit správnou cestu a zároveň tak ani zaručit dobré pokrytí kódu/větví. Velká míra používání stavových proměnných může vést k vysoké výpočetní náročnosti těchto metod a nenalezení praktického řešení. [ECo6] [SMAo5] [Zho+o6]

Další metodou je náhodné generování testů řízené zpětnou vazbou, která je vylepšením pro generování náhodných testů tím, že zahrnuje zpětnou vazbu získanou z provádění testovacích vstupů v průběhu jejich vytváření. Tato technika postupně buduje vstupy tím, že náhodně vybírá metodu volání a hledá argumenty mezi dříve vytvořenými vstupy. Jakmile dojde k sestavená vstupu, je provedena jeho exekuce a výsledek ověřen proti sadě kontraktů a filtry. Výsledek exekuce určuje, zda je vstup redundantní, proti pravidlům, porušující kontrakt nebo užitečný pro generování dalších vstupů. Technika vytváří sadu testů, které se skládají z jednotkových testů pro testované třídy. Úspěšné testy mohou být použity k zajištění faktu, že kódu jsou zachovány napříč změnami programu; selhávající testy (porušující jeden nebo více kontraktů) ukazují na potenciální chyby, které by měly být opraveny. Tato metoda dokáže vytvořit nejen vstup pro test, ale i tělo (kód) testu. Ovšem pro uživatele je stále vhodné znát strukturu kódu. [Pac+o7]

Z programatických metod se zdají být nejpokročilejší *evoluční algoritmy* pro generování sad jednotkových testů, využívající přístup založený na vhodnosti, aby vyvíjely testovací případy, které mají za cíl maximalizovat pokrytí kódu a detekci chyb. Tyto algoritmy mohou autonomně generovat testovací vstupy, které jsou navrženy tak, aby prozkoumávaly různé exekuční cesty v aplikaci. Uživatelé mohou interagovat s vygenerovanými testy jakožto s *black-boxem*. Testy se zaměřují na vstupy a výstupy, aniž by potřebovali rozumět vnitřní logice testovaného systému. Tento aspekt evolučního testování je zvláště výhodný při práci se složitými systémy nebo když zdrojový kód není snadno dostupný. Proces iterativně upravuje testovací případy na základě pozorovaných chování, upravuje vstupy pro efektivnější prozkoumání systému a identifikaci potenciálních defektů. Tato metoda podporuje vysokou úroveň automatizace při generování testů, snižuje potřebu manuálního vstupu a umožňuje komplexní pokrytí testů s menším úsilím. [Cam+18] [LKF21]

2.1.1.2 Neuronové sítě

Ke generování jednotkových testů lze využít i vlastní neuronové sítě. Takové se pokoušeli vytvářet například v práci "Unit test generation using machine learning" [Sae18], kde byly testovány primárně RNN a experimentálně CNN sítě (ty však měli problém s větším množstvím tokenů). Modely byli testovány na jazyce Java. Metoda přistupovala k programům jakožto white box, tedy měli k dispozici celý zdrojový kód včetně zkompilovaného bytecodu. Při nejlepší konfiguraci dosáhl výsledek modelu 70.5% parsovatelného kódu (tedy takového bez chyb) natrénovaný z bezmála 10000 příkladů *zdrojový kód - test*. Výsledek práce je však stále jakýsi "proof of concept", protože zatímco vygenerují částečně použitelný výsledek, je vždy nutný zásah experta, aby mohlo dojít k vytvoření celého testovacího souboru. Takovéto sítě se však mohou silně hodit jako výpomoc programátorovi při psaní testů.

2.1.1.3 Nevýhody současných metod

Současné metody generování jednotkových testů, jako je *fuzzing* a *symbolická exekuce*, často vyžadují podrobnou znalost struktury kódu a očekávaných výstupů, což omezuje jejich efektivitu a zvyšuje složitost tvorby testů. Jen některé z těchto metod jsou schopné vygenerovat testy pouze na bázi specifikace (z black box pohledu) bez vnitřní znaloasti kódu. Většina z klasických metod je zároveň schopna generovat pouze vstupy jednotkových testů, ale už ne samotné tělo (kód) testu nebo očekávané výstupy, a tedy pouze složí jako jakási konstra pro programátora, který musí test doimplementovat.

Velké jazykové modely (LLM) mohou být atraktivní alternativou, protože pomocí nich lze potenciálně automatizovat generování jak vstupů pro testy, tak přidruženého testovacího kódu, čímž se snižuje potřeba hlubokého porozumění struktuře kódu. S takovým nástrojem není potřeba programátora, ale může s ním pracovat i méně zkušený uživatel (např. tester). Dále je zde možnost otestovat kód za pomocí slovní specifikace pro funkci nebo vlastnosti. Takové specifikace se používají napřílad v aero-space nebo automotive sektoru. LLM také mohou objevit všechny možné stavy, které mohou u vstupu nebo výstupu nastat a pokusit se pro ně navrhnout test.

2.1.2 Vydané publikace

Jeden z poměrně nedávno vydaných článků (září 2023) nazvaný "An Empirical Evaluation of Using Large Language Models for Automated Unit Test Generation" [Sch+23] se zabývá využitím velkých jazykových modelů (LLM) pro automatizované generování jednotkových testů v jazyce JavaScript. Implementovali nástroj s názvem **TEST-PILOT**, který využívá LLM *gpt3.5-turbo*, *code-cushman-002* od společnosti OpenAI a také model StarCoder, který vznikl jako komunitní projekt [Li+23]. Vstupní sada pro LLM obsahovala signatury funkcí, komentáře k dokumentaci a příklady použití. Nástroj byl vyhodnocen na 25 balíčcích npm obsahujících celkem 1684 funkcí API. Vygenerované testy dosáhly pomocí gpt3.5-turbo mediánu pokrytí příkazů 70,2% a pokrytí větví 52,8%, čímž překonaly nejmodernější techniku generování testů v jazyce JavaScript zaměřenou na zpětnou vazbu, Nessie.

Zmíněný model *StarCoder* byl představen v článku "StarCoder: may the source be with you!"[Li+23] z května 2023. Vytvořeny byly konkrétně 2 verze, *StarCoder* a *StarCoderBase*, s 15,5 miliardami parametrů a délkou kontextu 8K. Tyto modely jsou natrénovány na datové sadě nazvané *The Stack*, která obsahuje 1 bilion tokenů z permisivně licencovaných repozitářů GitHub. *StarCoderBase* je vícejazyčný model, který překonává ostatní modely open-source LLM modely, zatímco *StarCoder* je vyladěná verze speciálně pro Python, která se vyrovná nebo překoná stávající modely zaměřené čistě na Python. Článek poskytuje komplexní hodnocení, které ukazuje, že tyto modely jsou vysoce efektivní v různých úlohách souvisejících s kódem.

Článek "Exploring the Effectiveness of Large Language Models in Generating Unit Tests" [Sid+23] z dubna 2023 hodnotí výkonnost tří LLM - *Codex*, *CodeGen* a *GPT-3.5* - při generování jednotkových testů pro třídy jazyka Java. Studie používá jako vstupní sady dva benchmarky, HumanEval a Evosuite SF110. Klíčová zjištění ukazují, že *Codex* dosáhl více než 80% pokrytí v datové sadě *HumanEval*, ale žádný z modelů nedosáhl více než 2% pokrytí v benchmarku *SF110*. Kromě toho se ve vy-

generovaných testech často objevovaly tzv. testové pachy, jako jsou *duplicitní tvrzení* a *prázdné testy* [21].

2.1.2.1 Srovnání výsledků

Výsledky diskutovaných studií v předchozím bodě jsme srovnali v tabulce 2.1. V rámci první práce dosahuje nejlepších výsledků model *gpt-3.5-turbo*, který dosáhl 70% pokrytí kódu testy a 48% úspěšnosti testů. U druhé studie má tento model na testovací sadě *HumanEval* velice podobný výsledek, ovšem model *Codex* dosáhl lepších výsledků. Může však také jít o rozdíl způsobený programovacím jazykem. Zatímco v práci [Sch+23] se využívá jako benchmark sada balíčků jazyka *JavaScript*, který kvůli absenci explicitního typování, může být obtížnější pro strojové testování oproti jazyku Java, který je využit ve zbylých 2 pracích. [Kat23] také využívá Javu a s modelem *gpt-3.5-turbo* dosahuje podobného pokrytí kódu a úspěšnosti jako *Codex* v práci [Sid+23].

2.1.3 Modely

Na LLM modelech nás konkrétně zajímá schopnost pozorumět progamovacím jazykům a ty poté také generovat na výstupu. Důležité pro nás také je, zda daný model je proprietární či otevřený a pod jakou licencí, tedy zda by byl vhodný pro naši práci. V případě analýzy zdrojového kódu může být také klíčovou vlastností délka kontextu daného modelu. Tyto vlastnosti jsou také zaneseny do tabulky 2.2.

StarCoder. Jedním z často používaných modelů v předchozích pracích je *StarCoder* a *StarCoderBase*, diskutovaný již v sekci 2.1. *Base* verze je schopna generovat kód pro více jak 80 programovacích jazyků. Model je navržen pro širokou škálu aplikací obsahující *generování*, *modifikaci*, *doplňování* a *vysvětlování* kódu. Jeho distribuce je volná a licence **CodeML OpenRAIL-M o.1** [Pro23] umožňuje ho využívat pro množštví aplikací včetně komerčních nebo edukačních. Jeho uživatel však má povinnost uvádět, že výsledný kód byl vygenerován modelem. Licence má své restrikce z obavy tvůrců, protože by model mohl někoho při nepsrávném použití ohrozit. Tyto restrikce se aplikují na na všechny derivace projektů pod touto licencí. Zároveň není kompatibilní s Open-Source licencí právě kvůli těmto restrikcím.

Model StarCoder se také dočkal novější verze StarCoder2, který nepřímo nava-

zuje na model *StarCoderBase*. Je naučen na archivu GitHub repoziářů archivovaných v rámci organizace *Software Heritage*, čítajících přes 600 programovacích jazyků a dalších pečlivě vybraných dat jako například *pull requesty*. Mimo toho také trénovací data obsahují staženou dokumentaci k vybraným projektům. Model se vyjímá tím, že se snaží udržet malou velikost. Je nabízen ve verzích s *3*, *7* a *15* miliardy parametrů, i přesto však dle jejich úvodní studie [**lozhkov2024starcoder**] nabízí na sadě populárních programovacích jazyků shodné či lepší výsledky oproti modelu *CodeLlama* s 34 miliardy parametrů. Výhodou tohoto modelu nepochybně je, že ho lze spustit na spoustě dnešních počítačů s plným offloaded na grafickou kartu.

CodeLlama. Nedávno vydaným modelem je *Code Llama* od společnosti Meta. Jedná se o evoluci jejich jazykového modelu *Llama* specializovaný však čistě na úlohy kódování. Je postaven na platformě *Llama 2* a existuje ve třech variantách: *základní Code Llama*, *Code Llama - Python* a *Code Llama - Instruct*. Model podporuje více programovacích jazyků, včetně jazyků jako Python, C++, Java, PHP, Typescript, C nebo Bash. Je určen pro úlohy, jako je generování kódu, doplňování kódu a ladění. Code Llama je zdarma pro výzkumné i komerční použití a je uvolněn pod licencí MIT. Uživatelé však musí dodržovat zásady přijatelného použití, ve kterých je uvedeno, že model nelze použít k vytvoření služby, která by konkurovala vlastním službám společnosti Meta.

Copilot. Velmi populárním nástrojem pro generování kódu za pomocí LLM je GitHub Copilot, který je postaven na modelu *codex* od OpenAI. Původní model však byl přestal být zákazníkům nabízen a namísto něj OpenAI doporučuje ke generování kódu využívat chat verze modelů GPT-3.5 a GPT-4. Na architektuře GPT-4 je také postavený nástupce služby Copilot, Copilot X. Zmíněné modely chat GPT-3.5 a GPT-4 jsou primárně určeny pro generování textu formou chatu. Zvládají však zároveň i dobře generovat kód a jsou vhodné i úlohu generování jednotkových testů. Narozdíl od předchozích modelů však nejsou volně distribuovány a jsou poskytovány pouze jako služba společností OpenAI skrze API nebo je lze hostovat v rámci služby Azure společnosti Microsoft, která zajišťuje větší integritu dat. Jedná se tedy o uzavřený model a jeho uživatelé musí souhlasit s jeho podmínkami použití.

Práce	Model	Benchmark	Pokrytí testy	Úspěšnost
An Empirical Evaluation of Using	gpt-3.5-turbo		70.2%	48%
Large Language Models for	code-cushman-002	Sada NPM balíčků	68.2%	47.1%
Automated Unit Test Generation	StarCoder		54%	31.5%
	ant as turbo	HumanEval	69.1%	52.3%
Evaluating the Effectiveness of Large	gpt-3.5-turbo	SF110	0.1%	6.9%
Exploring the Effectiveness of Large Language Models in Generating	CodeGen Codex (4k)	HumanEval	58.2%	23.9%
Unit Tests		SF110	0.5%	30.2%
Offic fests		HumanEval	87.7%	76.7%
		SF110	1.8%	41.1%
Java Unit Testing with AI: An AI-	gpt-3.5-turbo	JUTAI - Zero-shot, temperature: 0	84.7%	71%
Driven Prototype for Unit Test Ge-				
neration				

Tabulka 2.1: Přehled a srovnání studií

Model	Otevřenost	Licence	Počet parametrů	Počet programovacích jazyků	Datum vydání
StarCoderBase	Volně dostupný	CodeML OpenRAIL-M 0.1	15.5 miliardy	80+	5/2023
Code Llama	Volně dostupný	Llama 2 Licence	34 miliard	8+	8/2023
gpt-3.5-turbo	Uzavřený	Proprietární	175 miliard?	?	5/2023
gpt-4	Uzavřený	Proprietární	1.76 bilionu	?	3/2023

Tabulka 2.2: Přehled a srovnání modelů generujících kód

2.2 Testovací program

Pro účely této práce jsme se rozhodli vydat cestou GUI testů, konkrétně webových stránek / webové aplikace. Mezi požadavky na testovanou aplikaci a její výběr bylo mimo možnosti vytvořit pro ní automatiovaně sadu testů, také možnost zavedení (*injekce*) chyb do aplikace, díky kterým bude možno ověřit nejen fakt, že vygenerované testy jsou schopné detekovat *korektní* chování softwaru, ale také úspěšně detekovat *chyby*. Volitelnou podmínkou také byla existence již existujících testů vytvořených lidským programátorem, se kterými by bylo možné strojově generované testy porovnat.

Těmto požadavkům vyhovuje jeden z předešlých univerzitních projektů nazvaný **TbUIS** (*Testbed University Information System*), na který vytvořili Matyáš a Šmaus pod vedením doc. Herouta. [Mat18] [Šma19] Aplikace představuje *maketu* univerzitního informačního systému, avšak i tak implementuje většinu functionality, kterou bysme od podobného systému čekali a nabízí pohled jak ze strany *studenta* tak ze strany *vyučujícího* (viz obr. 2.1). Funkce tohoto systému vycházejí ze sady *use casů*, které popisuje web ¹ aplikace. Výhodou tohoto systému primárně je, že nabízí nejen plně funkční a otestovanou variantu, ale také 27 dalších poruchových klonů, vždy porušující alespoň jeden *use case* a s ním potenciálně spojený test.

Projekt dále také obsahuje i sadu jak funkčních testů primárně pro backend vytvořených Poubovou tak také akceptačních testů držejících se pevně specifikací, vytvořených Vaisem. [Pou19] [Vai20] Tyto testy využívají nejen pevné znalosti jednotlivých uživatelských scénářů, ale také jsou parametrizovány pomocí všech dostupných dat k aplikaci (např. uživatelská jména, předměty, zkoušky, atd.) k vyhodnocení chování softwaru v co nejvíce případech. Právě akceptační testy využívají námi zvolený **RobotFramework** pro testování a tedy vytvořené scénáře bude možné do určité míry přirovnat a případně zhodnotit jejich kvalitu.

¹Aplikaci lze nalézt na adrese: https://projects.kiv.zcu.cz/tbuis/web/

Obrázek 2.1: Prostředí systému TbUIS z pohledu studenta.

Návrh _____3

- 3.1 Co a jak testujeme
- 3.2 Navrhované řešení

Generování testů

4.1 Výběr scénářů

Pro vygenerování testů za pomocí LLM bylo nejdříve nutné vybrat ze sady use caseů¹ scénáře vhodné pro demonstraci nejen správné funkčnosti, ale také s možností ověření nesprávného chování na poruchových klonech (diskutováno v sekci 2.2). Požadavek tedy byl, aby většina z vybraných scénářů vycházející z use casu měl alespoň jeden poruchový klon, případně více. Vybráno bylo 10 scénářů, testovaných celkově na 14 variantách programu. Seznam vytvořených specifikací pro automatické generování testů se nachází v tabulkách 4.1 a 4.1. Scénáře budou dále také referovány jako specifikace. Každá specifikace má číslo, které odpovídá číslu use casu, ze kterého vychází (např. specifikace 04 vychází z use casu *UC.04*). Zde je nutné poznamenat, že ne všechny specifikace vychází pevně z jejich use casů, ale byli upravené tak, aby šli provést v jednom chodu bez nutných závislostí (jako například namísto podmínky přihlášeného uživatele se uživatel vždy musí na začátku či během testu přihlásit do systému). Popis specifikací v tabulce je pouze orientační a pro bližší upřesnění jednotlivých kroků, které se mají provést referujte web projektu. V tomto seznamu se také u každé specifikace nachází výčet klonů, na kterých lze očekávat poruchu. Celkový seznam klonů, a kterých se budou všechny vytvořené testy spouštět lze nalézt v tabulce 4.1. Podobně jako v případě specifikací, čísla klonů odpovídají číslům, jak jsou uvedena na oficiálním webu² projektu společně s vysvětlením jednolivých chyb varianty. Pro přehlednost jsme bezchybnou variantu označili číslem 00.

¹Seznam dostupný na adrese: https://projects.kiv.zcu.cz/tbuis/web/page/uis#use-cases

²Seznam poruchových klonů společně s možností stažení: https://projects.kiv.zcu.cz/tbuis/web/page/download

Specifikace	Popis	Porucha na klonech
1	Přihlášení do aplikace	02
	Student i učitel se přihlásí do aplikace při-	
	hlašovacími údaji, dostupnými v databázi	
	systému. Dále se zkontroluje, zda systém	
	pro účet s neexistujícím uživatelským jmé-	
	nem nebo neplatným heslem vypíše chybo-	
	vou hlášku.	
4	Odepsání předmětu	04, 19, 25, 26, 28
	Student se přihlásí, odepíše předmět v pa-	
	třičné sekci systému. Předmět by následně	
	měl zmizet v ostatních sekcích a to jak v	
	pohledu studenta tak učitele.	
6	Zapsání předmětu	25, 26, 28
	Student se přihlásí, zapíše předmět v pa-	
	třičné sekci, který se následně zobarazí i	
	v ostatních částech systému. Z učitelského	
	pohledu by se student měl zobrazit na se-	
	znamu studentů daného předmětu.	
8	Registrace na zkoušku	22, 25, 26, 28
	Student se přihlásí do systémů a zapíše	
	se na jeden z možných zkouškových ter-	
	mínů. Tento termín by se měl přesunout	
	mezi již zapsané termíny. V učitelském po-	
	hledu bude student na seznamu zapsaných	
	na konkrétní zkoušku a také by mělo být	
	možno studenta ohodnotit.	
9	Zobrazení spolužáků u zkoušky	
	Student se přihlásí a u zkoušky si může roz-	
	kliknout seznam všech účastníků.	
10	Zrušení předmětu	26, 28
	Učitel po přihlášení klikne na tlačítko Re-	
	move u předmětu, od jehož výuky se chce	
	odhlásit. Ten se přestane zobrazovat ve	
	všech ostatních sekcích systému z jeho po-	
	hledu, až na jeho znovuzapsání. Student by	
	u předmětu neměl najít jméno daného uči-	
	tele, který se odhlásil.	
11	Zobrazení studentů u předmětu	26, 28
	Učitel se přihlásí do systému a u předmětu	
	je schopen si zobrazit seznam zapsaných	
	studentů.	

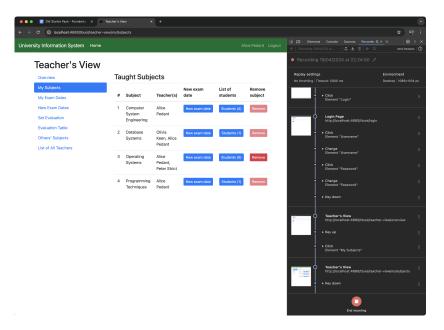
Tabulka 4.1: Specifikace pro generované testy - část 1

Specifikace	Popis	Porucha na klonech
12	Zrušení zkoušky	20, 21, 23, 26, 28
	Učitel se přihlásí a v sekci jeho přidělených	
	zkoušek odstraní konkrétní termín. Tento	
	termín by nyní neměl být vidět jak v učitel-	
	ském tak studentském pohledu do systému.	
17	Přihlášení se k výuce předmětu	18, 24, 25, 26, 27, 28
	Učitel se přihlásí do systému a v seznamu	
	předmětů se přihlásí k výuce daného před-	
	mětu. Ten by se poté měl zobrazit ve zbytku	
	systému v rámci patřičných sekcí. Záro-	
	veň studenti by nyní měli u předmětu vidět	
	jméno tohoto vyučujícího.	
18	Zobrazení seznamu učitelů a předmětů, které	27, 28
	vyučují	
	Přihlášený učitel je schopen si zobrazit se-	
	znam všeech učitelů.	

Tabulka 4.2: Specifikace pro generované testy - část 2

Číslo klonu	Porucha
00	Bez defektu
02	Překlep v nadpisu
04	Návrat na špatnou stránkau
18	Chybějící sloupec v tabulce
19	Náhodně chybějící tlačítko
20	Nefunkční tlačítko
21	Změna se nepropíše do UI
22	Nefunkční tlačítko
23	Smazání se nepropíše do DB
24	Přidání se nepropíše do DB
25	Tabulka studentů prázdná
26	Tabulka učitelů prázdná
27	Nesprávný výběr z DB
28	Mix chyb (včetně interní chyby systému)

Tabulka 4.3: Seznam poruchových klonů využitých pro testování.

Obrázek 4.1: Nahrávání scénáře za pomocí nástroje v Google Chrome

4.2 Nahrávání scénářů

Dle specifikace z předchozího bodu, vytvoří uživatel LLM generačního nástroje nahrávku jednotlivých kroků, které má test provést. V případě, že specifikace udává více uživatelských pohledů (*student / učitel*), nahraje uživatel tyto pohledy jednotlivě. Současný projekt pracuje s nahrávacím nástrojem v rámci vývojářských nástrojů webového prohlížeče Google Chrome (pro vývoj byla využita verze 124). Tento nástroj je stále experimentální funkce, takže nelze vyloučit možnost, že v následujícíh verzích již nemusí být dostupný. Díky této funkci lze nahrávat uživatelské vstupy a interakce s jednotlivými prvky v rámci webových stránek. Mimo jiné také umožňuje přidávat asserty, avšak tyto možnosti jsou nedostatečné a tedy v rámci této práce se omezíme pouze na údaje o interakci s prvky. Nahrávání zobrazeno na obr. 4.1. Nástroj je schopen vyexportovat výstup nahrávání v řadě formátů. Zde jsme zvolily JSON formát, který popisuje jednotlivé akce dle objektů. Nahrané scénáře uživatel vhodně pojmenuje a uloží do složky input programu, který je součástí tohoto projektu. Vytvořený program pro generování testů za pomocí LLM se stará o veškerou orchestraci generování i spouštění testů a také vytovření šablon pro testy, ze kterých se generují. Součástí těchto šablon je právě i uživatelova nahrávka. Ukázkovou strukturu input složky lze vidět ve výpisu 4.1, kde se nachází šablona pro specifikace 1 a 4. Význam šablon je diskutován v následující sekci.

Výpis 4.1: Ukázková struktura input složky

4.3 Výběr požadavků

4.3.1 Vytvoření nového testu

Primárním programem celé práce je soubor test.py, který se nalézá v kořenové složce programu (/program) a má konrétně 3 pracovní režimy:

- 1. Vyvtvoření šablony pro test
- 2. Vygenerování testu dle šablony
- 3. Spuštění sady testů

Právě první režim je v současném kroce důležitý. Jednotlivé režimy programu jsou spuštěny za pomocí argumentů (argumenty jednotlivých režimů ukázané ve výpisu 4.2). V případě *vytvoření* nového testu se za argument přidává název šalony testu. Tento název musí být unikání a využívá se později ve zbytku programu jakožto identifikátor daného testu. Po potvrzení příkazu se ve vstupní složce vytvoří nová šablona pro test se zvoleným názvem a příponou . txt. Tuto šablonu může uživatel může dále upravit. Celý příkaz je ukázaný ve výpisu 4.3. Vytvořenou šablonu uživatel zobrazí a upraví v *textovém editoru*.

Výpis 4.2: Hlavní režimy programu

```
milan:dp\program\input$ python3 test.py —n #Nový test
milan:dp\program\input$ python3 test.py —i #Generování
milan:dp\program\input$ python3 test.py —r #Spuštění testů

4
```

Výpis 4.3: Vytvoření nového testu (šablony)

```
milan:dp\program\input$ python3 test.py —n specficication—1
```

Zdrojový kód 4.4: Vzor pro vyplnění šablony testu

- Write Robot Framework scanario. Open page like in this JSON recording and then when you execute all the steps in the recording, do this:
- $_3$ //TODO
- 5 {% include 'recording.json' %}

6

Zdrojový kód 4.5: Vyplněná šablona testu pro specifikaci 18

- Write Robot Framework scanario. Open page like in this JSON recording and then when you execute all the steps in the recording, do this:
- 3 Check if there are these names present on the page: Julia Easyrider, Olivia Keen, John Lazy, Alice Pedant, Thomas Scatterbrained, Peter Strict
- 4 Check if element with path //*[@id="tea.listOfAllTeachers. table.teacherRow-0"]/td[3] has text matching "Numerical Methods"
- 5 Check if element with path //*[@id="tea.listOfAllTeachers.table.teacherRow-1"]/td[3] has text matching "Database Systems, Fundamentals of Computer Networks, Introduction to Algorithms, Mobile Applications, Web Programming"
- 6 Check if element with path //*[@id="tea.listOfAllTeachers.table.teacherRow-2"]/td[3] should not contain text
- 7 Check if element with path //*[@id="tea.listOfAllTeachers.table.teacherRow-3"]/td[3] has text matching "Computer System Engineering, Database Systems, Operating Systems, Programming Techniques"
- 8 Check if element with path $//\!*[@id="tea.listOfAllTeachers.table.teacherRow-4"]/td[3] has text matching "Computation Structures"$
- 9 Check if element with path //*[@id="tea.listOfAllTeachers. table.teacherRow-5"]/td[3] has text matching "Operating Systems, Programming in Java, Software Engineering, Software Quality Assurance"
- $_{\mbox{\tiny 11}}$ {% include 'recording-spec-18.json' %}

12

Model	Použitá verze	Runtime
GPT-4	gpt-4-32k	API

Tabulka 4.4: Použité LLM modely

4.3.2 Vyplnění požadavků

Do šablony je vložen základní prompt společně s požadavky, které uživatel může vyplnit (viz ukázka 4.4). Pod požadavky je defaultně vložena nahrávka recording. j son. Tuto hodnotu nahradí uživatel za název souboru vložené nahrávky. Formát šablony jakožto vstupu pro prompt testu byl zvolen pro jednodušší parametrizaci. Šablona využívá jazyk *Jinja2*. V rámci vytvořených šablon v této práci byly tyto parametrizační vlastnosti využity například pro vytvoření pohledu *studenta* a *učitele*. Místo, které je v šabloně označeno jako \TODO slouží pro napsání požadavků testu. Od uživatele se čeká, že tyto požadavky vypíše v odrážkách, čemuž odpovídá i formát *promptu*. Ukázka vyplněných požadavků pro konkrétní test je součástí výpisu 4.5, který ukazuje vypsané vlastnosti pro specifikaci 18, jak bylo popsáno v sekci 4.1.

4.4 Dotazování LLM

4.4.1 Modely a jejich spuštění

Jak již bylo řečeno v kapitole 2, velké jazykové modely existují jak v prorietární formě, které jsou dostupné pouze přes API poskytovatele nebo webové rozhraní, ale také se dají najít modely dostupné v *public* či *open source* formě dále referovány jako *otevřené* modely). V rámci tohoto projektu byly využity obě varianty, tedy *proprietární* modely srkze API poskytovatele a otevřené lokálně nebo také srze API u některého z poskytovatelů a to z důvodu vysokých hardwarových nároků některých modelů.Konkrétní seznam použitých modelů v práci včetně typu přístupu k nim lze nalézt v tabulce 4.4. Pro dotazování vzdálených modelů využívá většina koncových bodů API od OpenAI, tedy jsou kompatibilní s jejich knihovnou pro různé jazyky. Některé společnosti však pro své modely využívají vlastní definici API, mezi ně se řadí například *Anthropic* nebo *Google*. V projektu tedy využíváme pro veškteré kompatibilní modely (resp. jejich běhová prostředí) knihovnu pro OpenAI API, se kterým jsou kompatibilní, a pro zbytek jejich vlastní knihovny.

4.4.1.1 Prostředí pro lokální modely

Pro lokální modely a jejich spuštění byl využit software LM Studio, který je postaven nad C++ knihovnou 11ama. cpp. Ta umožňuje jednoduché spuštění LLM modelů ve formátu GPT-Generated Unified Format (GGUF). Jedná se o binární formát souborů určený pro rychlé načítání a ukládání modelů využíváných pro účely interferenčních úloh. Jeho návrh umožňuje snadnou úpravu při zachování zpětné kompatibility. [Ger24] [Fac24a] Modely mohou být vyvíjené za pomoci různých frameworků (např. PyTorch) a poté převedeny do GGUF formátu pro použití v rámci GGML knihovny, která umožňuje efektivní spuštění modelů na CPU a GPU. Knihovna také umožňuje kvantizaci, tedy techniku využívanou ke snížení paměťových nároků ML úloh. Zahrnuje reprezentaci vah a aktivací za pomoci datakových typů s nižší přesností (např. int8) oproti obvyklým 32 bitovým číslům (např. float32), ve kterých bývají reprezentována originální data modelu. Jejím cílem je snížit počet bitů, což vede k nižší velikosti modelu a to k nižším HW nárokům a s tím spojených vlastností (snížená energetická spotřeba, nižší latence, ...). Kvantizace má však i nežádoucí dopady a to ztrátu přesnosti nebo případně výkonu modelu. [Fac24b]

4.4.2 Dotazy

Spuštění testů

5

5.1 Spuštění testovacího programu a jeho orchestrace

Vyhodnocení výsledků

Budoucí vylepšení ____

Závěr

Bibliografie

- [Cam+18] CAMPOS, José et al. An empirical evaluation of evolutionary algorithms for unit test suite generation. *Information and Software Technology*. 2018, roč. 104, s. 207–235. ISSN 0950-5849. Dostupné z DOI: https://doi.org/10.1016/j.infsof.2018.08.010.
- [ECo6] ENGLER, Dawson; CHEN, David Yu. EXE: Automatically Generating Inputs of Death. In: *Proceedings of the 13th ACM Conference on Computer and Communications Security (CCS)*. New York, NY, USA: ACM, 2006, s. 322–335. Dostupné z doi: 10.1145/1180405.1180445.
- [Fac24a] FACE, Hugging. *GGUF* [online]. 2024-04. [cit. 2024-04-23]. Dostupné z: https://huggingface.co/docs/hub/en/gguf.
- [Fac24b] FACE, Hugging. *Quantization* [online]. 2024-04. [cit. 2024-04-23]. Dostupné z: https://huggingface.co/docs/optimum/concept_guides/quantization.
- [Ger24] GERGANOV, Georgi. *GGUF* [online]. 2024-04. [cit. 2024-04-23]. Dostupné z: https://github.com/ggerganov/ggml/blob/master/docs/gguf.md.
- [Kat23] KATRIN KAHUR, Jennifer Su. Java Unit Testing with AI: An AI-Driven Prototype for Unit Test Generation. 2023. KTH Royal Institute of Technology.
- [Li+23] LI, Raymond; ALLAL, Loubna Ben; ZI, Yangtian; MUENNIGHOFF, Niklas; KOCETKOV, Denis et al. StarCoder: may the source be with you! arXiv preprint arXiv:2305.06161. 2023.
- [LKF21] LUKASCZYK, Stephan; KROISS, Florian; FRASER, Gordon. An Empirical Study of Automated Unit Test Generation for Python. *CoRR*. 2021, roč. abs/2111.05003. Dostupné z arXiv: 2111.05003.

- [Mat18] MATYÁŠ, Jiří. Aplikace s možností injekce chyb pro ověřování kvality testů. 2018. Dostupné také z: https://projects.kiv.zcu.cz/tbuis/web/files/uis/kp/DP-Matyas.pdf. Dipl. pr. University of West Bohemia. Accessed: 2024-04-18.
- [Mic23a] MICROSOFT. Dynamic symbolic execution Visual Studio (Windows). 2023-03. Dostupné také z: %5Curl%7Bhttps://learn.microsoft.com/en-us/visualstudio/test/intellitest-manual/input-generation? view=vs-2022%7D. Čteno: 2023-10-10.
- [Mic23b] MICROSOFT. Test generation Visual Studio (Windows) [https://learn.microsoft.com/en-us/visualstudio/test/intellitest-manual/test-generation?view=vs-2022]. 2023-03. [cit. 2023-10-10]. Dostupné z: https://learn.microsoft.com/en-us/visualstudio/test/intellitest-manual/test-generation?view=vs-2022.Čteno: 2023-10-10.
- [Pac+o7] PACHECO, Carlos; LAHIRI, Shuvendu K.; ERNST, Michael D.; BALL, Thomas. Feedback-Directed Random Test Generation. In: *ICSE '07*. Washington, DC, USA: IEEE Computer Society, 2007. Dostupné také z: https://homes.cs.washington.edu/~mernst/pubs/feedback-testgenicse2007.pdf.
- [Par] PARÍZEK, Pavel. *Symbolic Execution* [Online]. [B.r.]. Dostupné také z: %5Curl%7Bhttps://d3s.mff.cuni.cz/legacy/teaching/program_analysis_verification/files/lecture03.pdf%7D. Lecture notes for Program Analysis and Verification course.
- [Poui9] POUBOVÁ, Jitka. Generování automatizovaných funkcionálních testů. 2019. Dostupné také z: https://projects.kiv.zcu.cz/tbuis/web/files/uis/kp/BP-Poubova.pdf. University of West Bohemia. Accessed: 2024-04-18.
- [Pro23] PROJECT, BigCode. CodeML OpenRAIL-M o.1 License. 2023. Dostupné také z: %5Curl%7Bhttps://www.bigcode-project.org/docs/pages/model-license/%7D. Čteno: 23.10.2023.
- [Sae18] SAES, Laurence. *Unit test Generation Using Machine Learning*. 2018. Dipl. pr. Universiteit van Amsterdam. https://research.infosupport.com/wp-content/uploads/Unit-test-generation-using-machine-Master-Thesis-Laurence-Saes.pdf.
- [SMAo5] SEN, Koushik; MARINOV, Darko; AGHA, Gul. CUTE: A Concolic Unit Testing Engine for C. In: ESEC/FSE-13: Proceedings of the 10th European Software Engineering Conference held jointly with 13th ACM SI-GSOFT International Symposium on Foundations of Software Engineering

- ring. New York, NY, USA: ACM, 2005. Dostupné také z: https://web.archive.org/web/20100629114645/http://srl.cs.berkeley.edu/~ksen/papers/C159-sen.pdf. Available at the University of Illinois at Urbana-Champaign.
- [Sch+23] SCHÄFER, Max; NADI, Sarah; EGHBALI, Aryaz; TIP, Frank. An Empirical Evaluation of Using Large Language Models for Automated Unit Test Generation. *arXiv preprint arXiv:2302.06527*. 2023. Dostupné také z: https://arxiv.org/pdf/2302.06527.pdf.
- [Sid+23] SIDDIQ, Mohammed Latif et al. Exploring the Effectiveness of Large Language Models in Generating Unit Tests. *arXiv preprint arXiv:2305.00418*. 2023.
- [SGA07] SUTTON, Michael; GREENE, Adam; AMINI, Pedram. *Fuzzing: Brute Force Vulnerability Discovery*. Addison-Wesley Professional, 2007. ISBN 0321446119.
- [Šma19] ŠMAUS, Jakub. *Rozhraní pro administraci aplikace s možností injekce chyb.* 2019. Dostupné také z: https://projects.kiv.zcu.cz/tbuis/web/files/uis/kp/DP-Smaus.pdf. Dipl. pr. University of West Bohemia. Accessed: 2024-04-18.
- [21] Test Smells [https://testsmells.org/pages/testsmells.html]. 2021.

  Dostupné také z: https://testsmells.org/pages/testsmells.html.

  Čteno: 23.10.2023.
- [Vai20] VAIS, Radek. *Akceptační testování v projektu TbUIS*. 2020. Dostupné také z: https://projects.kiv.zcu.cz/tbuis/web/files/uis/kp/DP-Vais.pdf. Dipl. pr. University of West Bohemia. Accessed: 2024-04-18.
- [Zho+o6] ZHOU, Feng et al. SafeDrive: Safe and Recoverable Extensions Using Language-Based Techniques. In: *Proceedings of the 7th Symposium on Operating Systems Design and Implementation*. Seattle, WA: USENIX Association, 2006, s. 45–60. Dostupné také z: https://web.archive.org/web/20080829223442/http://cm.bell-labs.com/who/god/public_psfiles/pldi2005.pdf. Available at Bell Labs.

Seznam obrázků

2.1	Prostředí systému TbUIS z pohledu studenta	12
4.1	Nahrávání scénáře za pomocí nástroje v Google Chrome	17

Seznam tabulek

2.1	Přehled a srovnání studií	10
2.2	Přehled a srovnání modelů generujících kód	10
4.1	Specifikace pro generované testy - část 1	15
4.2	Specifikace pro generované testy - část 2	16
4.3	Seznam poruchových klonů využitých pro testování	16
4.4	Použité LLM modely	20

Seznam výpisů

4.1	Ukázková struktura input složky	18
4.2	Hlavní režimy programu	18
4.3	Vytvoření nového testu (šablony)	19
4.4	Vzor pro vyplnění šablony testu	19
4.5	Vyplněná šablona testu pro specifikaci 18	19

